

**TEACCH:
ΘΕΡΑΠΕΙΑ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ
ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ & ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ**

**Β. Α. Παπαγεωργίου
Παιδοψυχίατρος**

Τι Είναι ο Αυτισμός;

1. Διαταραχή Επικοινωνίας: Επηρεάζει την κατανόηση και τη χρήση όλων των στοιχείων της λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας: έκφραση προσώπου, χειρονομίες, γλώσσα σώματος και κοινωνικό συντονισμό και το λόγο
2. Διαταραχή κοινωνικών σχέσεων: δυσκολία κατανόησης της οπτικής γωνίας του άλλου
3. Ακαμψία και έλλειψη ευελιξίας: σκέψης, λόγου και συμπεριφοράς.

ΓΙΑΤΙ;

Θεωρία του Νου

- Διαταραχή της ικανότητας αναγνώρισης και κατανόησης της σκέψης, πεποιθήσεων, επιθυμιών, προθέσεων του άλλου ατόμου

Θεωρία της Κεντρικής Συνοχής

- Δυσκολία κατανόησης του νοήματος συνολικά μιας κατάστασης-γεγονότος, προσοχή σε μέρη-λεπτομέρειες που δεν συσχετίζονται μεταξύ τους

Θεωρία των Εκτελεστικών Λειτουργιών

- **Δυσκολία οργάνωσης και διατήρησης κατάλληλου τρόπου επίλυσης-επίτευξης μιας πράξης, καθήκοντος, μελλοντικού σχεδίου**

Τι Θεραπεύουμε;

- **ΤΙ** (βασικές δυσκολίες)
- **ΠΩΣ** (προσέγγιση και τρόπος)
- **ΠΟΥ** (πλαίσιο θεραπείας και εκπαίδευσης)

Εγκυρότητα Θεραπευτικών Προσεγγίσεων στον Αυτισμό

- 1. Τι κάνει το παιδί και τι ο ενήλικας;**
- 2. Γιατί το κάνουν; (φιλοσοφία)**
- 3. Αναμενόμενα αποτελέσματα;**
- 4. Μαρτυρίες για την επίτευξη των αποτελεσμάτων;**
- 5. Εστιάζεται η προσέγγιση στην τριάδα των διαταραχών;**

Εγκυρότητα Θεραπευτικών Προσεγγίσεων στον Αυτισμό (συνέχεια)

6. Σε τι διαφέρει η προσέγγιση από άλλες;

7. Ταιριάζει στους γονείς και την οικογένεια;

8. Πόσο κοστίζει;

9. Τι εκπαίδευση απαιτείται;

10. Ταιριάζει σε όλα τα άτομα με αυτισμό;

Εγκυρότητα Θεραπευτικών Προσεγγίσεων στον Αυτισμό (συνέχεια)

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΧΡΗΣΙΜΗ ΤΡΙΑΔΑ:

- 1. Ποια είναι η άποψη του ατόμου;**
- 2. Τι έγινε για να κατανοήσει το άτομο την κατάσταση;**
- 3. Πως μπορεί το άτομο να μας ΠΕΙ τι βιώνει από τη συγκεκριμένη προσέγγιση;**

Πρόγραμμα TEACCH

Προσέγγιση ζωής με στόχο την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που διασφαλίζουν στο άτομο με αυτισμό παραγωγική ζωή μέσα στο κοινωνικό σύνολο

Πρόγραμμα TEACCH: Φιλοσοφία

- Πως επηρεάζει ο αυτισμός τον τρόπο με τον οποίο το άτομο βιώνει τον κόσμο;
- Σε τι διαφέρει η σκέψη και ο τρόπος μάθησης του ατόμου με αυτισμό;
- Σε τι διαφέρει η επεξεργασία πληροφοριών;
- Ποια είναι η άποψη/στάση του ατόμου στις κοινωνικές καταστάσεις;

**ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΣΤΕ ΝΑ ΔΕΙΤΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΕΣΑ
ΑΠΟ ΤΑ ΔΙΚΑ ΤΟΥ ΜΑΤΙΑ !!!!**

Γιατί Είναι Σημαντική η Δομημένη Εκπαίδευση; ΠΕΝΤΕ ΛΟΓΟΙ

- 1. Βοηθά το άτομο να κατανοήσει τον κόσμο που το περιβάλλει**
- 2. Το βοηθά να είναι ήρεμο μέσα από την κατανόηση του περιβάλλοντος - διευκολύνει τη μάθηση**
- 3. Το βοηθά να εστιαστεί στο σημαντικό ανάλογα με την περίσταση**
- 4. Προωθεί την ανεξαρτησία αξιοποιώντας τις οπτικές του ικανότητες**
- 5. Προλαμβάνει τα προβλήματα συμπεριφοράς**

Τα Βασικά Στοιχεία της Δομημένης Εκπαίδευσης

1. Δόμηση - Οργάνωση του φυσικού περιβάλλοντος

2. Ατομικό Ημερήσιο Πρόγραμμα: **ΤΙ ΘΑ ΣΥΜΒΕΙ**

3. Ατομικό σύστημα εργασίας:

&

ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΣΗ

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΠΤΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

 Μειώστε το άγχος κάνοντας τον κόσμο προβλέψιμο

 Τότε μπορεί να μάθει

 Εκπαιδεύστε στην επικοινωνία και τις κοινωνικές δεξιότητες και συνδυάστε μεταξύ τους

Δόμηση Φυσικού Περιβάλλοντος

- Είναι ο τρόπος οργάνωσης του χώρου, των επίπλων και του υλικού.
- Προσθέτει νόημα στο περιβάλλον και στο συγκεκριμένο χώρο
- Σαφή οπτικά και φυσικά όρια: ο πιο ξεκάθαρος -σαφής τρόπος για να αρχίσει να κατανοεί
- Βοηθά το άτομο να κατανοήσει ΠΟΥ γίνεται ΤΙ

Φυσική Δόμηση

- Μειώστε ακουστικές και οπτικές διασπάσεις
- Οργανώστε βασικές περιοχές εκπαίδευσης:

ομαδική εργασία, ατομική εργασία, ελεύθερος χρόνος,
Η/Υ, χώρος παιχνιδιού, μεταβατική περιοχή

Ημερήσιο Πρόγραμμα

- **Οπτικό μέσο:** Δείχνει ΤΙ θα συμβεί και με ΠΟΙΑ ΣΕΙΡΑ, για όλη την ημέρα ή περίοδο της ημέρας
- Βοηθά το παιδί να **ΟΡΓΑΝΩΣΕΙ** και να **ΠΡΟΒΛΕΨΕΙ** τι θα συμβεί στη συνέχεια
- Μειώνει το άγχος μέσα από τη δυνατότητα πρόβλεψης
- Βοηθά τις μεταβάσεις / αλλαγές

Μορφές Ημερήσιου Προγράμματος

- Μεταβατικά αντικείμενα: κάτι που έχει νόημα για το παιδί, ακόμη και στις πιο δύσκολες στιγμές του

Μορφές Ημερήσιου Προγράμματος...

1. Πρόγραμμα με φωτογραφίες

2. Φωτογραφίες και λέξεις

3. Γραπτό πρόγραμμα (μόνο λέξεις)

(‘Δες το πρόγραμμα’, ή δώστε του κάτι)

Εξατομίκευση του Προγράμματος

- Τι είδους οπτικά συνθήματα;
 - αντικείμενο, φωτογραφία, γραπτά, συνδυασμός
- Μέγεθος του προγράμματος;
 - Μεταβάσεις, πρώτα-μετά, για όλη την ημέρα, μέρος της ημέρας
- Πώς πηγαίνει στο πρόγραμμά του;
 - λεκτικό μήνυμα, οπτικό σύνθημα, του πηγαίνετε το πρόγραμμα;
- Πως χειρίζεται το πρόγραμμα;

Ατομικό Σύστημα Εργασίας

- Βοηθά το παιδί να προσεγγίσει συστηματικά την εργασία που πρέπει να κάνει. Αυτή η μαθημένη στρατηγική προωθεί την ανεξαρτησία
 - Απαντά σε τέσσερις ερωτήσεις:
 1. ΤΙ δουλειά;
 2. ΠΟΣΗ δουλειά;
 3. ΠΟΤΕ τελειώνει;
 4. ΤΙ ακολουθεί μετά;

Τύποι Συστήματος Εργασίας

- Αριστερά προς τα δεξιά
 - Αντιστοίχιση
 - Γραπτό
- Το σύστημα εργασίας σας βοηθά να το εκπαιδεύσετε να μαθαίνει
- Βοηθά το παιδί να αποκτήσει δεξιότητες απαραίτητες για να εργάζεται

Οπτική Δόμηση

- **Οπτικές οδηγίες**
- **Γραπτές οδηγίες**
- **Γραπτές οδηγίες και φωτογραφίες**

- **Οπτική οργάνωση**
- **Οργάνωση σε δοχεία-κουτιά**
- **Οπτική σαφήνεια**

Πλεονεκτήματα της χρήσης δόμησης

- **Αξιοποιεί τις οπτικές δεξιότητες του παιδιού**
- **Προσαρμόζει το περιβάλλον ώστε να είναι οργανωμένο και προβλέψιμο**
- **Ενσωματώνει τις ρουτίνες και κάνει τα πράγματα οικεία**
- **Εστιάζεται στην ανάπτυξη της ανεξαρτησίας**